

Na każdej polskiej monecie okolicznościowej znajdują się:

- nominał
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 45 96 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

30 października 2018 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu złotą monetę o nominale 100 zł oraz srebrną monetę o nominale 10 zł „Stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości – Ignacy Jan Paderewski”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP Narodowy Bank Polski

125-lecie działalności Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

Monety okolicznościowe

125-lecie działalności Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, otwarty 21 października 1893 r., jest jedną z najbardziej zasłużonych polskich scen dramatycznych. Początkowo, do 1909 r., nosił nazwę Teatr Miejski. Piękny, eklektyczny gmach zaprojektował Jan Zawiejski. Na fasadzie widnieje motto: „Kraków narodowej sztuce”. Widownię zdobi słynna kurtyna Henryka Siemiradzkiego, obok sceny mieści się zabytkowa garderoba Ludwika Solskiego. Teatr dysponuje kilkoma budynkami, w tym nowoczesnym Małopolskim Ogrodem Sztuki.

Na przełomie XIX i XX w. teatr pełnił funkcję sceny narodowej, zapoczątkował w Polsce nowoczesną inscenizację. W czasach świetnych dyrekcji Tadeusza Pawlikowskiego i jego następców debiutowało w nim pokolenie Młodej Polski, po raz pierwszy wystawiono arcydzieła romantyzmu: *Kordiana*, *Dziady*, *Nie-Boską komedię*. Najlepszy na ziemiach polskich aktorski zespół tworzyli m.in. Stanisława Wysocka, Wanda Semaszkowa, Irena Solska, Ludwik Solski, Kazimierz Kamiński, gościnnie występowała Helena Modrzejewska. O europejskiej randze tej sceny zdecydowały inscenizacje dzieł Stanisława Wyspiańskiego. Mimo że teatr nosi imię romantycznego poety, jego duchowym patronem pozostaje właśnie Wyspiański. Artysta był ściśle związany z tą sceną od debiutu dramaturgicznego w 1898 r. do śmierci w 1907 r. W tym czasie ten genialny dramaturg, poeta, malarz, wizjoner i reformator polskiego teatru sprawował opiekę artystyczną nad prapremierami swoich dzieł: *Warszawianki* (1898), *Lelewela* (1899), *Wesela* (1901), *Wyzwolenia*, *Bolesława Śmiałego*, *Protesilasa i Laodamii* (1903); w 1901 r. jako pierwszy inscenizował *Dziady* Mickiewicza. Po śmierci Wyspiańskiego teatr oddał hołd swojemu najwybitniejszemu artyście, organizując w 1907 r. przegląd przedstawień jego utworów. Odbyły się też prapremiery jego sześciu dramatów, w tym *Nocy listopadowej* (1908), *Akropolis* (1916) i *Powrotu Odysa* (1917).

Wizerunek Stanisława Wyspiańskiego z obrazu Autoportret, ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie.

Także dziś twórczość Wyspiańskiego stanowi ideowy fundament działalności artystycznej teatru.

W dwudziestoleciu międzywojennym teatr sprzyjał nie tylko klasyce, lecz również awangardzie – prowokacyjne performanse organizowali futuryści, a w 1921 r. *Tumorem Mózgowiczem* zadebiutował Witkacy. Gwiazdorskie role kreowali m.in. Zofia Jaroszevska i Juliusz Osterwa.

Powojenną historię tworzyli wielcy aktorzy, m.in. Halina Mikołajska, Aleksandra Ślaska, Halina Gryglaszewska, Gustaw Holoubek, Tadeusz Łomnicki, Marian Cebulski, Marek Walczewski, Stanisław Zaczek. Z teatrem współpracowali wybitni reżyserzy, w tym Bohdan Korzeniewski, Kazimierz Dejmek, Lidia Zamkow, oraz scenografowie, m.in. Tadeusz Kantor, Andrzej Stopka, Andrzej Pronaszko, Andrzej Majewski, Lidia i Jerzy Skarżyńscy. W 1976 r. *Rzeźnią* Sławomira Mrożka zadebiutował Krystian Lupa. Dyrektorzy, w tym najdłużej kierujący

6 września 2018 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł „125-lecie działalności Teatru im. Juliusza Słowackiego w Krakowie”.

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000

stempel: lustrzany

średnica: 40,00 x 26,00 mm (elipsa)

masa: 14,14 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 15 000 szt.

Projektant monety:

Dominika Karpińska-Kopiec

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

teatrem Bronisław Dąbrowski, zachowywali równowagę pomiędzy tradycją a eksperymentem. Od 2016 r. nową energię kreuje zespół pod dyrekcją Krzysztofa Głuchowskiego przy współpracy Bartosza Szydłowskiego. Spektakle realizuje czołówka polskich reżyserów: Anna Augustynowicz, Michał Borczuch, Remigiusz Brzyk, Agata Duda-Grac, Agnieszka Glińska, Wojtek Klemm, Agnieszka Olsten, Radosław Rychcik, Małgorzata Warsicka, Grzegorz Wiśniewski i inni.

Na rewersie umieszczono fragment wizerunku fasady Teatru im. Juliusza Słowackiego, zbudowanego według projektu Jana Zawiejskiego.

Na awersie, po prawej stronie, widoczne są postaci z kurtyny Henryka Siemiradzkiego: Natchnienie kojarzące Piękno z Prawdą. Z lewej strony znajduje się autoportret Stanisława Wyspiańskiego, którego twórczość zdecydowała o całej historii Teatru im. Juliusza Słowackiego.

Dr hab. prof. nadzw. Diana Poskuta-Włodek